

T.C.
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
VETERİNER FAKÜLTESİ DEKANLIĞI

TIBBİ ATIK TALİMATI

- 1) AMAÇ:** Bu talimatın amacı, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Veteriner Fakültesi faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan tıbbi atıkların kontaminasyona meydan vermeyecek şekilde toplanmasının, taşınmasının sağlanması için hazırlanmıştır.
- 2) SORUMLULUK:** Faaliyetleri sonucu tıbbi atık üreten tüm Anabilim Dalları ve Fakülte Hastanesini kapsar.
- 3) UYGULAMA:**

Atıkların Kaynağında Ayrı Toplanması ve Biriktirilmesi

- Evsel nitelikli atıklar;** klinik, idari birim ve kantinde siyah poşetlerde kovalarda toplanmaktadır (enfekte olmamış materyaller ve yiyecek artıkları, vs.). Temizlik personeli sabah, öğle, akşam ve gerekli oldukça, çöp kovalarını boşaltmakta ve belediyeye ait konteynera atılmaktadır.
- Tıbbi atıklar;** kliniklerde kırmızı poşetlerde toplanmaktadır. Üzerinde “Dikkat Tıbbi Atık” yazısı ve “Uluslararası Biyotehlike” amblemi bulunur. (Hasta hayvan vücut sıvıları ve kanı ile temas etmiş tüm malzemeler, eldiven, hasta örtüsü, vs.) Fakülte içi enfeksiyon yapıcı atıkların olduğu yerlere en yakın noktalara atık ayrımının yapılabilmesi için kırmızı renkli tıbbi atık poşetleri yerleştirilir. Tıbbi atıkların toplanmasında; yırtılmaya, delinmeye, patlamaya ve taşımaya dayanıklı; orijinal orta yoğunlukta polietilen ham maddeden sızdırmaz, çift tabanlı ve körüksüz olarak üretilen, çift kat kalınlığı 100 mikron olan, en az 10 kg kaldırma kapasiteli, her iki yüzeyinde “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile “DİKKAT TIBBİ ATIK” ibaresi taşıyan kırmızı renkli torbalar kullanılır. Bu poşetler en fazla $\frac{3}{4}$ oranında dolduğunda ağızları sıkıca kapatılır. Torbalar bağlanarak ya da kliplenerek yenisi ile değiştirilir. Sızdırma riski olan torbalar ikinci bir torbaya konularak tam sızdırmazlık sağlanır. Tıbbi atıkların sızdırılmamasına ve başka poşetlere aktarılmamasına dikkat edilir. Sıvı tıbbi atıklar yoğunlaştırıcı malzemeler kullanılarak yukarıda belirtilen torbalara konur.
- Kesici ve delici özelliği olan atıklar;** diğer tıbbi atıklardan ayrı olarak delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz, açılması ve karıştırılması mümkün olmayan, üzerinde “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile “DİKKAT! KESİCİ ve DELİCİ TIBBİ ATIK” ibaresi taşıyan plastik kutular içinde toplanır. Bu biriktirme kapları, en fazla $\frac{3}{4}$ oranında dolduktan sonra, ağızları kapatılır, diğer tıbbi atıklarla karıştırılmadan kırmızı plastik torbalara konulur. Kesici-delici atık kapları dolduktan sonra kesinlikle sıkıştırılmaz, açılmaz, boşaltılmaz ve geri kazanılmaz.
- Elektronik atıklar;** floresan atıkları, teknik hizmetler personeli tarafından değiştirilen veya bozuk olan floresanlar kablo, kartuş ve tonerler teknik hizmetler personeli tarafından toplanıp konteynerlerde depolanmaktadır.

T.C.
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
VETERİNER FAKÜLTESİ DEKANLIĞI

Atıkların Taşınması

- Taşımada kullanılacak ekipman ve araçlar enfeksiyöz atıkların taşınması amacıyla kolay yüklenip boşaltılabilen, poşetlere zarar verebilecek keskin köşeleri olmayan, kolay temizlenip dezenfekte edilebilen, üzerinde “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile “DİKKAT TIBBİ ATIK” ibaresi bulunan, turuncu renkli tekerlekli 120 kg kapasiteli 2 çöp arabası kullanılır. Tıbbi Atık Toplama Saati Fakültemizde atık üreten tüm birimlerden Öğleden önce 11.30-12.00 Öğleden sonra 16.30-17.00 arası

Not: İhtiyaç halinde gereken birimden atık toplama işlemi atık toplama saatleri dışında da yapılır.

Tıbbi Atık Taşıma Araçlarının Sağlık Kuruluşu İçerisinde İzleyeceği Güzergâh

- Fakülte girişinden taşıma konteyneri ile tıbbi atık toplamaya başlayan personel, kliniklerden tıbbi atıkları da aldıktan sonra tıbbi atık deposuna götürür.

Tıbbi atık toplama ekipmanları, taşıma araçları ile tıbbi atık geçici deposu/konteynerlerinin temizliği ve dezenfeksiyonu amacıyla yapılacak işlemler

- Tıbbi atık deposu boşaltıldıktan sonra mutlaka temizlenip dezenfekte edilir. Geçici tıbbi atık deposunun temizliği ve dezenfeksiyonu kuru olarak yapılır. Görevli personel zemini paspaslama yaparak, duvar ve zemini silerek temizler. Temizlik ve dezenfeksiyon için temizlik maddesi ve çamaşır suyu kullanılır.
- Tıbbi atık içeren bir torbanın yırtılması veya boşalması sonucu dökülen atıklar uygun ekipman ile toplandıktan sonra, sıvı atık ise odun talaşı ile yoğunlaştırıldıktan sonra tekrar kırmızı renkli plastik torbalara konular ve kullanılan ekipman ile bölme %10 çamaşır sulu çözelti ile derhal dezenfekte edilir. Günde bir defa depo önü temizliği yapılır.
- Depo içi temizliği, duvar temizliği, zemin temizliği depo boşaldıkça yapılır. Kapı temizliği depo boşaldıkça ve kirlendikçe yapılır.

Görevli personelin çalışma sırasında kullanılacağı özel koruyucu giysi ve ekipmanların temizliği amacıyla yapılacak işlemler

- Tıbbi atıkların toplanması, taşınmasında görevlendirilen personel; çalışma sırasında eldiven, koruyucu gözlük, maske kullanılır; çizme ve turuncu renkli özel koruyucu kıyafet giyer. Bu işlemlerde kullanılan özel giysi ve ekipmanlar görevli personelin giyinme odasında özel bir bölme içerisinde muhafaza edilir. Görevli personelin kıyafet temizliği çamaşır makinesinde yıkanarak yapılır.

Dezenfeksiyon amacı ile kullanılacak dezenfektanlar

- Tıbbi atık taşıma araçları, konteynerler geçici tıbbi atık deposu temizliğinde %10 luk çamaşır suyu ile hazırlanmış çözeltiler kullanılır.

T.C.
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
VETERİNER FAKÜLTESİ DEKANLIĞI

Kaza Anında Alınacak Önlemler ve Yapılacak İşlemler

- Tıbbi atıkların toplanması, taşınması ve geçici depolanması sırasında oluşacak yaralanma anında gerekli tedbirler alındıktan sonra (yaralanan bölge su ve sabunla yıkanır) Kesici - Delici Alet Yaralanmaları Bildirim Formu ve/ veya Kan ve Vücut Sıvılarının Sıçramasına Maruz Kalan Çalışan Bildirim Formu doldurulur. Görevli derhal en yakın hastanenin acil servisine götürülür.
- Yaralanan personel enfeksiyon hemşiresi tarafından kontrol ve takip altına alınır.

Tıbbi atıkların kaynağında ayrı toplanması, sağlık kuruluşu içinde taşınması ve geçici depolanması sırasında oluşabilecek dökülme-yayılma ve diğer kazalarda alınacak önlemler ve yapılacak işlemler

- Tıbbi atık toplamakla görevli personeller atığın dökülmesini önlemekle ilgili gerekli tedbirleri alırlar. Eğer çöp kovasına, taşıma aracına ve depolama alanına kazayla sıvı tıbbi atık dökülür ise sıvı atık uygun materyal yardımıyla yoğunlaştırılıp, tıbbi atık poşetine konulur. Yüzey hemen çamaşır suyu ile dezenfekte edilir.
- Oluşabilecek diğer kazalarda da personel en yakın hastanenin poliklinik veya acil servisine götürülür.

Kazaların kayıt altına alınması ve raporlanması

- Tıbbi atıkların toplanması, taşınması ve geçici depolanması sırasında oluşabilecek yaralanmalarda, yaralanma durumuna göre; Kesici- Delici Alet Yaralanmaları Bildirim ve Takip Formu doldurularak kayıt edilir (Yaralanma durumuna göre; pansumanı veya tetkikler için gerekli yerlere yönlendirilmesi yapılır). Doldurulan formlar kalite yönetim birimine teslim edilir.

Kayıt Tutma ve Raporlama

- Oluşan tıbbi atığın miktarı, Atık Yönetim Ekibi Başkanı tarafından kayıt altına alınmakta Tıbbi Atık Günlük İzlem ve Takip Formu doldurulmakta ve Fakülte Sekreterine veya İç Hizmetler Şefliğine onaylatılmaktadır. Sene sonunda yıllık tıbbi atık miktarı İl Çevre ve Orman Müdürlüğü' ne bildirilmektedir. • Tıbbi atıklar tıbbi atık bertaraf firmasına verilmeden önce tartılıp kayıt altına alınır. Ulusal atık taşıma formu üç nüsha olacak şekilde doldurulup imzalanır. T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na ait ulusal atık taşıma formunun (UATF) yeşil nüshası satın alma birimine, diğer nüshalar tıbbi atık bertaraf firmasına teslim edilir.